

Zgodbe prostovoljk ELA Malavi

Zunaj se počasi dani. Ptički veselo vadijo svojo melodijo. Njihov nabor je zelo pester, od tistih malih piskajočih glasov, do močnih in dolgih žvižgov, kot bi prihajali iz piščalke. V daljavi se sliši mehko šumenje jezera Malavi. Danes ni preveč razburkano, zato bo najbrž kmalu moč slišati bobnanje in glasno prepevanje ribičev, ki se bodo v svojih značilnih ozkih čolnih, izdolbenih iz enega samega debla, vračali z nočnega lova na nadvse popularno malo ribo, imenovano usipa.

S prostovoljko Majo se vsaka s svojim dnevnikom v torbi in skodelico čaja v roki odpravlja po ozki stezici, ki mimo posameznih lesenih domovanj vodi do jezera. Ko prispeva tja, se na jezerskem obrežju že tre množica ljudi, ki nekateri z vedri, drugi s škafi, najbolj zagreti pa kar s piskri, ki bodo romali direktno na ogenj, nestrpno pričakujejo tako opevane ribe-usipe. Pogled na to množico je res pisan, ženske so v živobarvnih krilih, otroci prav tako v zelo barvitih premajhnih ali prevelikih majčkah ter kratkih hlačah ali krilcih, kupljenih na enem izmed četrtkovih market dnevov v bližnjem mestecu Kande.

Ko tako srkava močan malavijski čaj in opazujeva gorečo kroglo, ki se na obzorju hitro dviguje iznad jezera, pride mimo gruča nasmejanih ženic s piskri na glavi, polnimi rib in v en glas pozdravijo v jeziku chitonga: »Mwayuka uli?« (Dobro jutro, kako si?) Midve sva seveda pridno vadili pozdravljanje, in obe v en glas odzdraviva »Ndayuka umampha kwalimwe?« (Jaz sem dobro, kako si pa ti?) Z njihove strani sledi »Ndayuka umampha« (Zelo dobro.), na kar z najine strani sledi odgovor »Yewo, Yewo« (Hvala enako). Zlati žarki rdečega sonca so medtem že dodobra ogreli obalo jezera in prijetno božajo najine boste noge, zakopane v zlato lesketajoči se topel pesek. Vem, da se sliši že prav malo kičasto, ampak prav takšna so lahko jutra ob malavijskem jezeru, ki sicer razen tega, da ni slano, povsem spominja na morje, tudi po svoji velikosti, saj meri kar za dve Sloveniji.

Vendar pa niso samo jutra tista, ki ti napolnijo baterije. Vsakršno srečanje z mamo, ki z, v blagu Chitenge (njihovo značilno ruto) poveznjenim otrokom na hrbtu, velikim vedrom na glavi, polnim kasawe, njihove glavne poljščine ter še ravnico na rami, hiti s polja domov kuhat kosilo za vsaj 6 ali več lačnih ust. Kljub utrujenosti sta njen glas in obraz vedno preplavljena s toliko sreče in veselja, da te je srečala, da te nikakor ne pustita ravnodušnega. Tvoje ustnice se tako kar avtomatsko razpotegnejo vse do ušes.

Potem so tu seveda otroci, ki v skupini pridirjajo za tabo in že od daleč vpijejo tvoje ime. Ko te dohitijo, se ti kar po trije obesijo na vsako roko in božajo tvojo svetlo polt. Prav lepo jih je videti, kako se vsi umazani in v razcapanih, že davno ponošenih oblačilih, brezskrbno podijo po plaži, ponosno pokažejo ribo ali dve, se vneto nastavljajo objektivu fotoaparata in na glas kričijo »Kudžambula, Kudžambula«, kar v prevodu pomeni slika, slika. To so otroci plaže, otroci peska, ki »na srečo« ne vedo, kaj je to računalniška igrice, kaj so Barbike in kaj električni avtomobilček. Njihove igrače so običajno pesek, ribe, kamenčki, travne bilke, kosi zavržene plastike in polivinila ter celo bankovec za 20 malavijskih Kwach (5 centov EUR). Tisti malo starejši, znajo iz embalaže včasih narediti pravo mojstrovino. Na poti iz Kandeja sva tako z Majo nekega dne srečali fantka, ki je iz kartonaste embalaže, v kateri prodajajo pivo, izdelal

pravi mali tovornjak z vsemi podrobnostmi. Spet drugič mi je neki fantek pred objektiv ponosno nastavil čisto pravo kolo, narejeno iz slamic in travnatih bilk, zopet z vsemi podrobnostmi kot so pedala, veriga ipd. V sosednji vasici sva bili nekoč priča pravi nogometni tekmi, v kateri so bili igralci kar zamaški od steklenic fante ali piva, za drese pa sta iznajdljiva dečka uporabila kar liste evkaliptusa. Igre sta se lotila s takšno resnostjo, da smo tudi vsi ostali opazovalci, celo domačini, ki so sicer precej glasni, z odprtimi usti, v pričakovanju novega gola, nemo opazovali napeto dogajanje. Vsakršno tako odkritje kakšne nove doma narejene preproste igrache, me je tako za trenutek popeljalo nazaj v otroštvo, ki sem ga s svojimi vaškimi vrstniki prav tako večinoma preživela na prostem, ob gradnji številnih hišk in domov na drevesu, pod drevesom ipd. Takrat se zopet zavem, kako srečna sem, da mi je bilo dano izkusiti svet brez vsega tega materialnega »luksuza«, ki nas je oropal te čudovite preprostosti in nam na tako prefinjen način zahrbtno ukradel ta čudovit občutek notranje sreče in miru.

Prav posebno doživetje so tudi večeri, ko na vasico Mazembe pade noč in so ognji pred lesenimi kolibami, na katerih si domačini pripravijo večerjo, edine svetlikajoče se lučke, ki pričarajo neko prav posebno spokojno in toplo ozračje. Prijazni domačini, ki v gručah posedajo okrog ognja, te z veseljem prijazno povabijo v svojo sredino in z velikodušnostjo s tabo delijo svojo skromno večerjo. Tako kot že na vsakem koraku, ti zopet dajo tisti prijeten topel občutek sprejetosti in veselja, da si postal eden izmed njih, pa čeprav so ti pred dobrim tednom komaj prvič stisnili roko. Ko tako sedi med njimi, imaš občutek, da te kljub vsej črni temi, obseva in močno greje tisoč sonc, ki so naseljena v prav vsakem izmed njihovih src. Nadvse zanimiv občutek vasice, kjer sonce sije tudi ponoči.

Hvala ti Jana, hvala vasica Mazembe in predvsem hvala vsem otrokom ter drugim njenim sončnim prebivalcem za to lepo izkušnjo, ki ste mi jo omogočili, da sem lahko zopet našla in začutila v sebi ta notranji mir in srečo. **MOJCA ZAJC**

Velikokrat si rečem, da sem se rodila v napačnem obdobju – precej prepozno. To zimo pa se mi je zgodilo nekaj prečudovitega, nekaj tako lepega, kar bi lahko doživela le v sanjah. Vrnila sem se nekaj desetletij nazaj, v čas ko ni bilo vse možne elektronike, fensi avtomobilov, vse možne hrane, ki si jo lahko zamisliš in ko je bila elektrika redkost. Vrnila sem se v čas, ko so ljudje cenili prijateljstvo, dobroto in preprostost. Ta čas je meni pričarala Afrika - Malavi.

Ljudje v tej prelepi državi so tako srečni, prijazni in veseli in so brezskrbno poklepetali z menoj. Hitro sem dobila kar nekaj novih prijateljev, ki so me spraševali o mojem svetu. O tem, kaj počnemo, kakšno je življenje pri nas,... Vsi dnevi v Afriki so bili zame nekaj posebnega; vsak dan sem se kaj novega naučila, včasih sem bila vzgojiteljica/učiteljica, ki poskuša otročičke kaj naučiti, drugič sem bila mama, ki briše krokodilje solze in crklja na kolenih, postala sem tudi zdravnica, ki obvezuje rane, kuharica, ki mora nahraniti prijatelje, vrtnarka, ki se uči kako in kam kaj posejati in prav vsak dan presrečna Ana, ki se z otroci podi naokoli. Zaupam vam še trenutek, ki me je zelo ganil in mi potrdil, da je bil odhod v Afriko moja najboljša odločitev v življenju. Naj vam najprej povem, da so Afričani - Malavijci zelo verni ljudje.

Vera jih drži pokonci, zato je tam skoraj obvezno, da se v vasi udeležiš maše, se predstaviš vsem vernikom in z njimi malo poklepetaš. Tako smo že prvo nedeljo odšli k maši in se predstavili.

Pastor Peter nam je izrekel tako lepo dobrodošlico, da se mi je vtisnila globoko v srce. Povedal nam je, kako je počaščen, da smo prišli ravno v njihovo vas, da smo se doma odpovedali vsemu luksuzu in prišli živeti to preprosto življenje. Počutila sem se tako lepo sprejeto in pri srcu mi je bilo toplo, kot že dolgo ne.

Zame je bila to nepozabna izkušnja, ki me še danes polni z energijo in pozitivizmom vsak dan. Ob misli na vso toplino, ki sem jo dobila tam, in vse angele, ki so me držali pokonci tudi ob težkih trenutkih, se mi še danes po licih vlijejo solze. Hvala ELI, da mi je omogočila to doživetje, hvala vsem angelom, ki ste me polnili z otroško norostjo in srčnostjo. Hvala vsem, ki ste bili z mano. **ANA ERZAR**

Že nekaj let sem imela veliko željo, da obiščem Afriko. Želela sem storiti nekaj dobrega ter bolje spoznati afriško kulturo in njene ljudi, da bi jih spoznala поблиže in ne verjela samo tistemu, kar je zapisano v medijih. Po tehtnem razmisleku sem se odločila za Društvo Ela, v toplem srcu Afrike - v Malaviju. V velikem pričakovanju enomesečnega potovanja v Afriko, sem že mesece poprej brala objave na ELI - Janine blogu, spoznavala njene projekte ter seveda preko raznih knjig spoznavala Afriko.

Ko pa sem prispela na ta prečudovit košček zemlje, sem ugotovila, da me v bistvu nič ni moglo pripraviti na to potovanje. Ko sem odhajala tja, sem razmišljala samo o tem, kako bom naredila nekaj dobrega za male luškane otroke, kako jih bom česa naučila. Na koncu te dogodivščine sem pa uvidela, da je Afrika tista, ki me je naučila tako veliko stvari, katerih poprej nisem poznala. Spoznala sem zares srčne ljudi, ki so zaljubljeni v življenje, v mati naravo, en v drugega. Doživela sem tisoč in eno dogodivščino in preživela najlepši mesec svojega življenja.

Veste, Afrika ima posebno auro. Ko si tam, je težko, da se vse skozi ne smejiš. Ljudje, ki te obkrožajo, pa naj bodo stari eno leto ali pa osemdeset, stare mame brez zob in prav takšni otroci, odrasli - vsi se smeji, pojejo in se predvsem ne ukvarjajo z nepotrebnimi skrbmi, v čemer smo mi pravi profesionalci. Šele na takem potovanju, kjer si v središču vasi ter živiš z domačini, kjer te pater pride povabit k maši, kjer te vaščani blagoslovijo, da boš v svojem življenju srečen, izpopolnjen; takrat spoznaš Afriko v pravem pomenu besede. Takrat uvidiš, da je "razvitemu svetu" Afrika bila vedno predstavljena kot revna, uboga, žalostna, brezupna celina, na koncu pa ugotoviš, da smo ravno mi - razviti del sveta tisti "ubogi". Afričani so srečni v pravem pomenu besede in veliko se lahko o življenju naučimo od njih.

Prav tam na črni celini, v toplem srcu Afrike, kjer te vsakdo vzljubi, tam kjer ni človeka, ki za tabo ne bi nasmejana vzklikal 'mambo' (kako si) in ti dajal roke v pozdrav, tam, kjer na vsakem koraku za par centov kupiš najbolj sladke banane na svetu in se po dopoldanskem ter popoldanskem poučevanju otrok vržeš še v rajsko jezero Malavi, ja, tam imaš občutek da se svet zaustavi, umiri in življenje postane lepo. Tam sem se zaljubila v življenje, v Afriko in še se bom vračala v toplo srce te dežele, v Malavi, k naši Jani in ljubim angelom. Prilagam citat, ki zares najbolj jedrnato opiše moje potovanje in doživetje Afrike.

"I never knew of a morning in Africa when I woke up that I was not happy". -Hemingway
(“Ne pomnim dneva, ko sem se v Afriki prebudil, da ne bi bil srečen” Ernest Hemingway)

VALENTINA SLODNJAK

Že nekaj let sem prostovoljka v več organizacijah v Sloveniji in že od srednje šole sem želela biti prostovoljka tudi v tujini. Nekaj me je vleklo v Afriko in končno sem našla organizacijo, ki me je takoj pritegnila. Afriko sem si predstavljala kot deželo na drugem koncu sveta, kjer sta življenje in kultura drugačna kot tu. Kot deželo, kjer se na nek način čas ustavi in so pomembne stvari tiste, ki so zares pomembne. Nasmeh, ki ga nameniš sočloveku, prijazne besede, pozdrav. Pomoč prijateljem, kot tudi pomoč mimoidočemu človeku v stiski, deljenje zgodb in izkušenj.

Zdi se mi, da sem ravno to našla v "naši" vasici. Težko na kratko opišem svojo izkušnjo v Malaviju. Tam sem bila 9 tednov in v tem času se je zgodilo ogromno stvari, ki jih ne znam opisati, ne znam ubesedit. Toliko različnih občutkov in veselja, toliko novih izkušenj in novih ljudi je zdaj v mojem življenju. Uživala sem, ko smo dopoldan učili otroke in so se nam na koncu nasmejali ter znova prišli naslednji dan. Otroci, ki so hodili k nam popoldne so pa pravi sončki, ki so učili tudi mene; naučili so me kako se reče stvarem v chitongi, igre, ki se jih igrajo v prostem času ter kako lepo je deliti stvari z drugimi.

Zelo sem vesela, da sem naredila tisti korak – stopila v neznano in kupila letalsko karto in dejansko odšla nekam, kamor sem si dolgo časa želela. Spoznala sem ljudi, ki jih nikoli ne bom pozabila in dobila sem super prijatelje. Spoznala sem, kako malo je v bistvu potrebno in kako velike so majhne stvari in pozornosti, da začutim in lahko rečem: " Zdaj sem pa vesela, zdaj sem srečna". Izkušnja je bila nepozabna in iskreno sem hvaležna, da sem lahko bila za nekaj časa del skupine, del ELE. Z veseljem se bom še vračala. **DAŠA FERŠ**

Ne vem, ne kako ne kje začeti mojo trimesečno afriško zgodbo. Pred malo več kot tednom dni sem prišla nazaj v Slovenijo. Vsekakor je bil to ogromen kulturni šok in dejstvo, da nisem več v naši čudoviti vasici Mazembe. Neverjetno je, kako zelo so Malavijci prijazni, odprti, nasmejani ljudje. Vsak dan so me pozdravili z nasmehom na obrazu. Sploh so bili veseli, ko smo se s puncami naučile nekaj njihovega jezika. Tako smo jih pozdravljale v chitongi ter jih nasmejale, ko smo se učile novih besed in izrazov. Nikoli ne bom pozabila iskrenih nasmehov otrok, kako so mi pritekli v objem in me stisnili. Samo stisnili so me k sebi in klicali moje ime.

V očeh so imeli iskrice, kar kipeli so od veselja, ko je prišel čas, da gredo proti ELI. Otroci so res neverjetni. Znajo se igrati, znoreti in biti pač otroci, po drugi strani pa so zelo odgovorna mala bitja. Ob pogledu na punčko, staro kakih 5 let, ki je prinesla svojega 14 dni starega bratca na hrbtu, zavitega v chitenge, in ji ni bilo težko skrbeti še zanj, ostaneš brez besed! Skrbijo za mlajše otroke, med seboj si pomagajo, razdelijo košček pomaranče na 10 delov, tako da dobijo tudi najmlajši nekaj.

To je samo kratek opis moje zgodbe. Dejstvo je, da sem si v vasici Mazembe ustvarila še eno družino, družino prečudovitih otrok in ljudi, ki jih neskončno pogrešam in h katerim se bom z veseljem vračala.

To je šele začetek moje malavijske zgodbe.

Tionanengi sonu sonu (Kmalu na snidenje)! **AJDA REHBERGER**